

Vergaderjaar 2018–2019

35 000 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2019

Nr. 10

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 8 oktober 2018

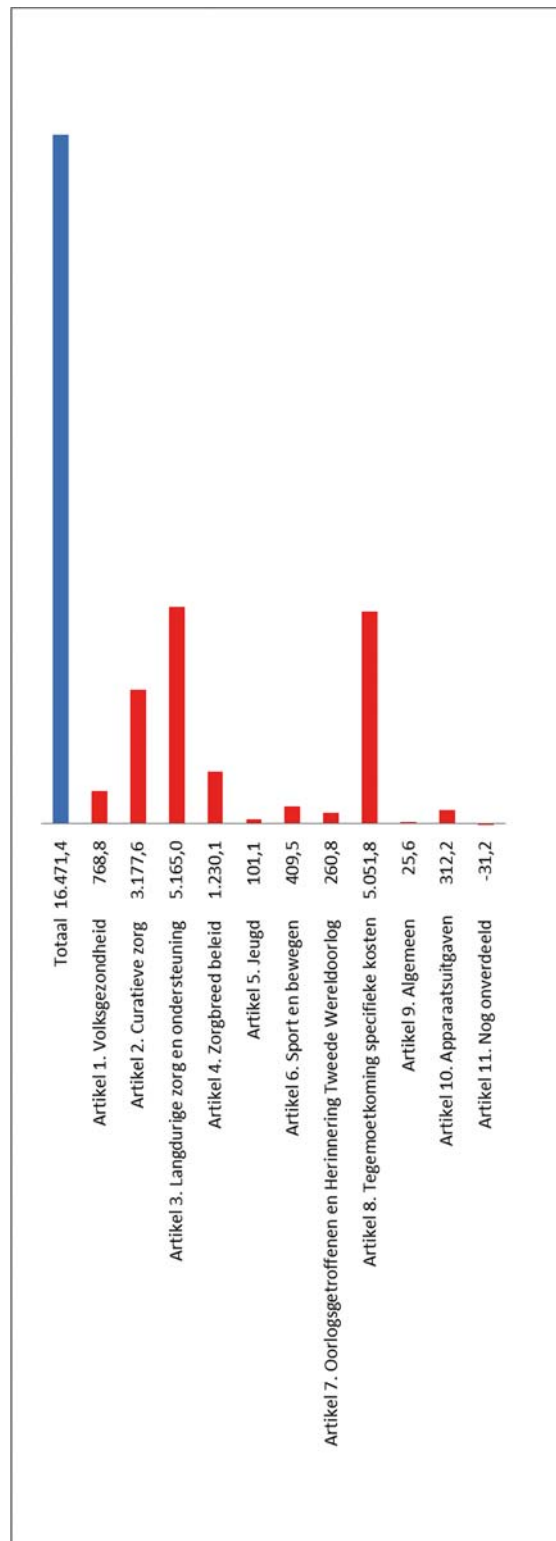
Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

De begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2019 komt te luiden:

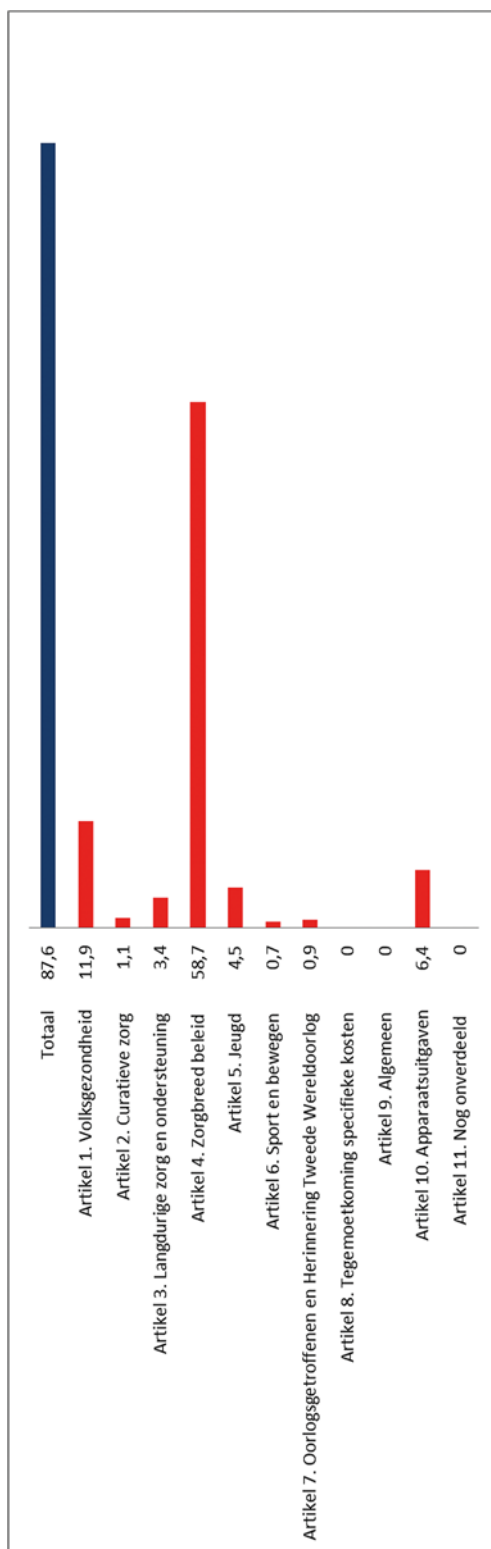
Vaststelling van de departementale begrotingsstaten van Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2019 (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	Stand van ontwerpbegroting voor nota van wijziging			Stand van ontwerpbegroting na nota van wijziging		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	16.178.184	16.413.793	87.563	16.235.749	16.471.358	87.563
	Volksgezondheid, Welzijn en Sport	7.564.506	7.774.859	85.770	7.622.071	7.832.424	85.770
	Volksgezondheid	681.398	730.754	11.903	719.488	768.844	11.903
3	Langdurige zorg en ondersteuning	5.240.778	5.165.018	3.441	5.240.778	5.165.018	3.441
4	Zorgbreed beleid	975.548	1.211.761	58.660	993.873	1.230.086	58.660
5	Jeugd	101.104	101.104	4.508	101.104	101.104	4.508
7	Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II	260.435	260.760	901	260.435	260.760	901
9	Algemeen	25.589	25.589	0	25.589	25.589	0
10	Apparaatsuitgaven	310.823	311.042	6.357	311.973	312.192	6.357
11	Nog onverdeeld	- 31.169	- 31.169	0	- 31.169	- 31.169	0
	Medische Zorg	8.613.678	8.638.934	1.793	8.613.678	8.638.934	1.793
2	Curatieve zorg	3.152.861	3.177.587	1.053	3.152.861	3.177.587	1.053
6	Sport en bewegen	408.968	409.498	740	408.968	409.498	740
8	Tegemoetkoming specifieke kosten	5.051.849	5.051.849	0	5.051.849	5.051.849	0

Geraamde uitgaven van het departement verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1.000.000)

Geraamde ontvangsten van het departement verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1.000.000)

TOELICHTING

Algemeen

Om de voornemens uit de zorgparagraaf van het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III te kunnen realiseren, zijn extra middelen beschikbaar gesteld. In het regeerakkoord is afgesproken dat de middelen voor de beleidsintensivering op de aanvullende post worden ondergebracht totdat overeenstemming is bereikt over de concrete uitwerking van de beleidsvoorstellen.

In deze nota van wijziging wordt aangegeven welke wijzigingen in de departementale begrotingsstaat thans zijn doorgevoerd als gevolg van de in het regeerakkoord opgenomen beleidsintensivering.

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

Artikel 1 Volksgezondheid

H59 Preventie en ondersteuning bij onbedoelde (tiener) zwangerschappen

In het Regeerakkoord zijn middelen vrijgemaakt voor de preventie van en ondersteuning bij onbedoelde (tiener) zwangerschappen. Afgelopen periode is samen met partijen gewerkt aan het zevenpuntenplan. Dit plan richt zich voornamelijk op het voorkomen van een zwangerschap, in het bijzonder bij kwetsbare groepen, en op het verbeteren van de keuzehulp. Dit wordt gedaan door de effectiviteit en het bereik van bestaande initiatieven te versterken en door nieuwe initiatieven tot stand te brengen. In een eerder stadium is reeds structureel € 5 miljoen beschikbaar gekomen vanaf 2018. Voor 2019 en 2020 wordt nu aanvullend ruim € 12 miljoen per jaar beschikbaar gesteld (waarvan € 8,2 miljoen op artikel 1 en € 4 miljoen op artikel 4) en in 2021 wordt ruim € 5 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld (waarvan € 1,7 miljoen op artikel 1 en € 3,5 miljoen op artikel 4) voor dit onderwerp. Er wordt voorzien dat de middelen vooral worden ingezet voor subsidies en opdrachten.

H59 Preventieakkoord

Binnenkort wordt het Nationaal Preventieakkoord gesloten met als doel het verbeteren van de gezondheid van mensen en van Nederland als geheel. Om dat te bereiken sluit het Ministerie van VWS een akkoord met veel verschillende partijen zoals patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, gemeenten en sportverenigingen. Er wordt ingezet op de drie thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. In 2019 en 2020 is er € 23 miljoen per jaar beschikbaar (waarvan € 0,3 miljoen ten behoeve van uitvoeringskosten op artikel 10 wordt gereserveerd) en in 2021 € 10 miljoen. Er wordt voorzien dat de middelen vooral worden ingezet voor subsidies en opdrachten.

H59 Onderzoek naar effectiviteit preventieve interventies

Maatregelen die genomen worden op het gebied van preventie moeten bewezen effectief zien. Daar waar de kennis nog ontbreekt over de effectiviteit wordt aanvullend onderzoek gedaan. In 2019 en 2020 wordt € 6 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor extra onderzoek naar de maatregelen die voortvloeien uit het Nationaal Preventieakkoord en naar andere maatregelen op het gebied van preventie. Er wordt voorzien dat de middelen vooral worden ingezet voor subsidies en opdrachten.

H70 Experimenten regulering wietteelt

Voor de voorbereiding van de experimenten is in 2019 per ministerie (VWS en JenV) € 1,34 miljoen beschikbaar, waarvan € 0,2 miljoen ten behoeve van de uitvoeringskosten op artikel 10 wordt gereserveerd. De middelen worden ingezet voor onderzoek naar de geslotenheid van de keten en naar effecten op het gebied van veiligheid, volksgezondheid en openbare orde. De onderzoeken bevatten in ieder geval een nulmeting in deelnemende interventiegemeenten en in controle en/of omringende gemeenten. Ook wordt in 2019 gestart met het opzetten van een toezichts- en handhavingsketen. Verdere kosten zijn onder andere voor onderzoek naar hoe preventie in te bedden in de experimenten, voor communicatie (nationaal en internationaal) en voor de evaluatie- en begeleidingscommissie. Er wordt voorzien dat de middelen vooral worden ingezet voor subsidies en opdrachten.

Artikel 4 zorgbreed beleid

G39 Maatschappelijke diensttijd

Het nieuwe programma Maatschappelijke diensttijd, gericht op het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid en kansen van jongeren, is in 2018 begonnen met een 1^e ronde van beschikbaar stellen van subsidies voor experimentprojecten (proeftuinen). In 2018 is € 25 miljoen beschikbaar. In totaal 41 projecten zijn gehonoreerd.

De 1^e ronde wordt in 2019 gevolgd door een 2^e ronde en een extra ronde voor gemeenten. In de 2^e ronde worden organisaties gevraagd om projecten in te dienen voor doelgroepen en sectoren die nog niet (voldoende) bereikt zijn in de 1^e ronde (o.a. kwetsbare jongeren en sectoren natuur, klimaat, techniek). In de ronde voor gemeenten is aandacht voor kwetsbare jongeren (volgens model Belgische samenlevingsdienst). Op deze manier wordt beoogd een zo breed mogelijke variëteit aan experimenten te realiseren wat bijdraagt aan de ontwikkeling van een doelmatig en doeltreffend concept van Maatschappelijke diensttijd. Voor de 2^e ronde en de extra ronde voor gemeenten is in totaal € 15 miljoen beschikbaar gekomen vanuit de voor 2019 gereserveerde middelen. Hiervan is € 0,7 miljoen in 2019 gereserveerd op artikel 10 in verband met de uitvoeringskosten. Er wordt voorzien dat de middelen vooral worden ingezet als Bijdrage aan ZBO's en RWT's. Specifiek gaat het dan om ZonMw dat als uitvoerder van de experimentenregeling optreedt.

H59 Preventie en ondersteuning bij onbedoelde (tiener) zwangerschappen

In het Regeerakkoord zijn middelen vrijgemaakt voor de preventie van en ondersteuning bij onbedoelde (tiener) zwangerschappen. Afgelopen periode is samen met partijen gewerkt aan het zevenpuntenplan. Dit plan richt zich voornamelijk op het voorkomen van een zwangerschap, in het bijzonder bij kwetsbare groepen, en op het verbeteren van de keuzehulp. Dit wordt gedaan door de effectiviteit en het bereik van bestaande initiatieven te versterken en door nieuwe initiatieven tot stand te brengen. In een eerder stadium is reeds structureel € 5 miljoen beschikbaar gekomen vanaf 2018. Voor 2019 en 2020 wordt nu aanvullend ruim € 12 miljoen per jaar beschikbaar gesteld (waarvan € 8,2 miljoen op artikel 1 en € 4 miljoen op artikel 4) en in 2021 wordt ruim € 5 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld (waarvan € 1,7 miljoen op artikel 1 en € 3,5 miljoen op artikel 4) voor dit onderwerp. Er wordt voorzien dat de middelen vooral worden ingezet als Bijdrage aan ZBO's en RWT's.

Specifiek gaat het dan om ZonMw dat als uitvoerder van de regeling optreedt.

Artikel 10 Apparaatsuitgaven

G39 Maatschappelijke diensttijd

Ten behoeve van de uitvoeringskosten die samenhangen met deze maatregel wordt in 2019 € 0,7 miljoen gereserveerd.

H 59 Preventieakkoord

Ten behoeve van de uitvoeringskosten die samenhangen met deze maatregel wordt in 2019 en 2020 € 0,3 miljoen gereserveerd.

H70 Experimenten regulering wietteelt

Ten behoeve van de uitvoeringskosten die samenhangen met deze maatregel wordt in 2019 € 0,2 miljoen gereserveerd.

Meerjarige doorwerking

In de onderstaande tabellen worden per artikel de standen ontwerpbe-
grote 2019 vóór nota van wijziging, de mutaties in het kader van het
regeerakkoord en de hervakeling en de standen ontwerpbe-
grote 2019 na nota van wijziging meerjarig opgenomen.

Meerjarige doorwerking verplichtingen (Bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
1	Volksgezondheid					
	Stand vóór nota van wijziging	681.398	676.925	673.233	694.988	691.537
	H59 Onbedoelde zwangerschappen	8.225	8.225	1.725	0	0
	H59 Preventieakkoord	22.700	22.700	10.000	0	0
	H59 Onderzoek effectiviteit	6.000	6.000	0	0	0
	H70 Experimenten wietteelt	1.165	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	719.488	713.850	684.958	694.988	691.537
2	Curatieve zorg					
	Stand vóór nota van wijziging	3.152.861	3.347.690	3.439.449	3.501.200	3.457.728
	Stand na nota van wijziging	3.152.861	3.347.690	3.439.449	3.501.200	3.457.728
3	Langdurige zorg en ondersteuning					
	Stand vóór nota van wijziging	5.240.778	7.652.887	9.755.801	10.730.718	11.532.920
	Stand na nota van wijziging	5.240.778	7.652.887	9.755.801	10.730.718	11.532.920
4	Zorgbreed beleid					
	Stand vóór nota van wijziging	975.548	983.042	867.392	1.005.420	1.005.180
	H59 Onbedoelde zwangerschappen	4.000	4.000	3.500	0	0
	G39 Maatschappelijke diensttijd	14.325	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	993.873	987.042	870.892	1.005.420	1.005.180
5	Jeugd					
	Stand vóór nota van wijziging	101.104	102.960	85.144	74.047	71.156
	Stand na nota van wijziging	101.104	102.960	85.144	74.047	71.156
6	Sport en bewegen					
	Stand vóór nota van wijziging	408.968	390.978	399.055	411.255	412.981
	Stand na nota van wijziging	408.968	390.978	399.055	411.255	412.981

Art.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
7	Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II					
	Stand vóór nota van wijziging	260.435	245.210	230.298	215.673	201.625
	Stand na nota van wijziging	260.435	245.210	230.298	215.673	201.625
8	Tegemoetkoming specifieke kosten					
	Stand vóór nota van wijziging	5.051.849	5.385.249	5.703.849	6.126.849	6.541.049
	Stand na nota van wijziging	5.051.849	5.385.249	5.703.849	6.126.849	6.541.049
9	Algemeen					
	Stand vóór nota van wijziging	25.589	25.538	30.873	25.541	25.540
	Stand na nota van wijziging	25.589	25.538	30.873	25.541	25.540
10	Apparaatsuitgaven					
	Stand vóór nota van wijziging	310.823	297.798	287.892	281.102	277.969
	H59 Preventieakkoord	300	300	0	0	0
	H70 Experimenten wietteelt	175	0	0	0	0
	G39 Maatschappelijke diensttijd	675	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	311.973	298.098	287.892	281.102	277.969
11	Nog onverdeeld					
	Stand vóór nota van wijziging	- 31.169	- 31.620	- 32.745	- 32.411	- 32.661
	Stand na nota van wijziging	- 31.169	- 31.620	- 32.745	- 32.411	- 32.661
Totaal	Stand voor nota van wijziging	16.178.184	19.076.657	21.440.241	23.034.382	24.185.024
	<i>Maatregelen regeerakkoord</i>	57.565	41.225	15.225	0	0
	Stand na nota van wijziging	16.235.749	19.117.882	21.455.466	23.034.382	24.185.024

Meerjarige doorwerking uitgaven (Bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
1	Volksgezondheid					
	Stand vóór nota van wijziging	730.754	683.879	676.433	694.988	691.537
	H59 Onbedoelde zwangerschappen	8.225	8.225	1.725	0	0
	H59 Preventieakkoord	22.700	22.700	10.000	0	0
	H59 Onderzoek effectiviteit	6.000	6.000	0	0	0
	H70 Experimenten wietteelt	1.165	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	768.844	720.804	688.158	694.988	691.537
2	Curatieve zorg					
	Stand vóór nota van wijziging	3.177.587	3.257.687	3.295.545	3.387.002	3.458.028
	Stand na nota van wijziging	3.177.587	3.257.687	3.295.545	3.387.002	3.458.028
3	Langdurige zorg en ondersteuning					
	Stand vóór nota van wijziging	5.165.018	7.463.027	9.631.741	10.563.258	11.532.920
	Stand na nota van wijziging	5.165.018	7.463.027	9.631.741	10.563.258	11.532.920
4	Zorgbreed beleid					
	Stand vóór nota van wijziging	1.211.761	1.140.761	1.105.795	1.016.683	1.005.180
	H59 Onbedoelde zwangerschappen	4.000	4.000	3.500	0	0
	G39 Maatschappelijke diensttijd	14.325	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	1.230.086	1.144.761	1.109.295	1.016.683	1.005.180
5	Jeugd					
	Stand vóór nota van wijziging	101.104	102.960	85.144	74.047	71.156
	Stand na nota van wijziging	101.104	102.960	85.144	74.047	71.156

Art.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
6	Sport en bewegen					
	Stand vóór nota van wijziging	409.498	407.213	409.725	411.255	412.981
	Stand na nota van wijziging	409.498	407.213	409.725	411.255	412.981
7	Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II					
	Stand vóór nota van wijziging	260.760	245.210	230.298	215.673	201.625
	Stand na nota van wijziging	260.760	245.210	230.298	215.673	201.625
8	Tegemoetkoming specifieke kosten					
	Stand vóór nota van wijziging	5.051.849	5.385.249	5.703.849	6.126.849	6.541.049
	Stand na nota van wijziging	5.051.849	5.385.249	5.703.849	6.126.849	6.541.049
9	Algemeen					
	Stand vóór nota van wijziging	25.589	25.538	30.873	25.541	25.540
	Stand na nota van wijziging	25.589	25.538	30.873	25.541	25.540
10	Apparaatsuitgaven					
	Stand vóór nota van wijziging	311.042	298.017	287.992	281.102	277.969
	H59 Preventieakkoord	300	300	0	0	0
	H70 Experimenten wetsteelt	175	0	0	0	0
	G39 Maatschappelijke diensttijd	675	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	312.192	298.317	287.992	281.102	277.969
11	Nog onverdeeld					
	Stand vóór nota van wijziging	- 31.169	- 31.620	- 32.745	- 32.411	- 32.661
	Stand na nota van wijziging	- 31.169	- 31.620	- 32.745	- 32.411	- 32.661
Totaal	Stand voor nota van wijziging	16.413.793	18.977.921	21.424.650	22.763.987	24.185.324
	<i>Maatregelen regeerakkoord</i>	57.565	41.225	15.225	0	0
	Stand na nota van wijziging	16.471.358	19.019.146	21.439.875	22.763.987	24.185.324

De ontvangsten veranderen niet.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
H.M. de Jonge

De Minister voor Medische Zorg
B.J. Bruins